

Szczecin dnia 19. 07. 2023

Prof. dr hab. Kamil Kuskowski
Wydział Sztuki Mediów
Akademia Sztuki w Szczecinie

Recenzja w postępowaniu o nadanie tytułu doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki, dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki wszczętym za pośrednictwem Rady Doskonałości Naukowej przez Radę Dyscypliny Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie na wniosek dr Michała Chojeckiego.

W związku z powierzeniem mojej osobie funkcji recenzenta w w/w przewodzie o nadanie stopnia doktora habilitowanego, działając w oparciu o art. 219 Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018 z późniejszymi zmianami przedkładam ocenę dorobku oraz osiągnięć artystycznych kandydata do stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie Sztuki w dyscyplinie Sztuki Plastyczne i Konserwacja Dzieł Sztuki.

Podstawowe dane o kandydacie

Dr Michał Chojecki jest absolwentem studiów magisterskich na Wydziale Grafiki ASP w Warszawie, na którym uzyskał w 2009 stopień magistra sztuki. W 2015 roku uzyskał stopień doktora sztuki w dziedzinie sztuk plastycznych, w dyscyplinie artystycznej sztuki piękne nadany uchwałą Rady Wydziału Grafiki Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. (rozprawa doktorska: pt. *Co liczy się naprawdę?* promotor: prof. dr hab. Paweł Nowak, Recenzenci: prof. dr hab. Andrzej Banachowicz, prof. dr hab. Stanisław Wieczorek).

Od 2009 związany zawodowo z Akademią Sztuk Pięknych w Warszawie.

Od 2010 – 2015 zatrudniony na stanowisku asystenta w pracowni malarstwa prof. Pawła Nowaka

Od 2015 do 2019 zatrudniony na stanowisku adiunkta w pracowni malarstwa prof. Pawła Nowaka

Od 2019 do teraz prowadzi I Pracowni Rysunku i Malarstwa dla studentów -II roku studiów stacjonarnych

W 2014 zakłada Oficynę Peryferia.

Dorobek artystyczny, dydaktyczny i popularyzatorski.

Dr Michał Chojecki należy do grupy najbardziej interesujących projektantów swojego pokolenia. Jest artystą o niezwykle bogatym dorobku projektowym, popularyzatorskim i dydaktycznym.

Od 2015 roku po uzyskaniu doktoratu dr Michał Chojecki zrealizował 9 projektów indywidualnych, 13 projektów współautorskich swoje realizacje zaprezentował na 15 wystawach zbiorowych oraz 56 targach ponadto zrealizował kilkaset warsztatów popularyzujących realizację zinów związanych z wydaniem publikacji *Jak zrobić zina? Self-publishing dla artystów i artystek.*, warsztatów intrologatorskich, warsztatów związanych z technologią Riso. Jako szczególnie istotne wydarzenia Chojecki wskazuje dwukrotny udział w *Miss Read* w Berlinie czy trzykrotne wystawianie się na kultowym *Bergen Art Book Fair* czy w końcu zaproszeni do udziału w *Tokio Art Book Fair 2022* - uchodzących za jedną z najważniejszych imprez targowych na świecie.

W ramach przygotowanego autoreferatu Chojecki dużo uwagi poświęca dydaktyce. W sposób niezwykle przekonujący przedstawia swoje przemyślenia na temat jej procesualności zarówno w kontekście wypracowywania własnych metod oraz roli studentów w tym procesie.

Ocena osiągnięcia wskazanego jako podstawa w niniejszym postępowaniu

Michał Chojecki zgodnie z wymogiem ustawowym wskazał osiągnięcie pt. *Jak zrobić zina? Self-publishing dla artystów i artystek.* Jest to w zamyśle podręcznik dla osób początkujących jak profesjonalistów zajmujących się zinami

Autor tak przedstawia genezę powstania publikacji sam autor:

„Jak zrobić zina? jako podręcznik kompleksowo zbiera i porządkuje praktyczną wiedzę na temat samodzielnego wytwarzania i wydawania zinów. Książka przeznaczona jest zarówno dla osób początkujących, jak i profesjonalistów. Amatorom pomaga zrobić

pierwszy krok i wskazuje możliwe ścieżki realizacji, zawodowcom natomiast może pomóc w uzyskaniu szerszej perspektywy, w spojrzeniu na własną twórczość publikacyjną świeżym okiem i wyjściu z ciasnej bańki profesjonalizmu.

Jak zrobić zina? to również autoreferencyjny przykład wdrożenia omawianych zagadnień w życie – publikacja została w całości stworzona samodzielnie – zaczynając od treści, projektu graficznego i ilustracji, przez druk w technice riso, aż po wydanie własnym sumptem w ramach prowadzonej przeze mnie pracowni.”

To świetnie przygotowany podręcznik, którego przeznaczenie zostało wyrażone w tytule. Nie mam wątpliwości, że publikacja ta stanie się pozycją obowiązkową w większości kart przedmiotów/sylabusów związanych z kształceniem studentów w zakresie szeroko rozumianego projektowania publikacji i wydawnictw.

Publikacja została podzielona na pięć rozdziałów:

Idea - co to jest zin i self-publishing?

Produkcja – czyli wszystko, co trzeba wiedzieć o aspekcie tworzenia techniki druku, oprawy introligatorskie, papiery, nakład, formaty, impozycja, materiały i sprzęt.

Pieniądze – czy w ogóle, a jeśli już, to po co i ile potrzebujesz; jak je zdobyć i na co wydać oraz jak zrobić to legalnie?

Dystrybucja – czyli jak trafiać do publiczności, aby miało to sens i nie zmarnować energii włożonej w produkcję?

Konteksty – czyli jak radzić sobie z krytyką, nie łamać praw autorskich i jaka jest historia zinnów?

Szczególnie chciałbym zwrócić uwagę na warstwę graficzną publikacji. Ilustracje wykonane przez Chojeckiego są niezwykle przemyślane, inteligentne i dowcipne, odwołują się do niezwykle bogatej ikonografii związanej z komunikatem wizualnym. Materiał graficzny świetnie uzupełnia zawartość teoretyczną równoprawnie ją dopełniając. Ilustracje zamieszczone w publikacji zwracają uwagę na ważną cechę współczesnego projektowania łącznie umiejętności z zakresu sztuk projektowych z sztukami pięknymi.

Publikacja Chojeckiego jest niezwykle przekorna - w swojej formie jest tak daleka od znanych nam projektów zinnów, których robienia dotyczy jak tylko jest to możliwe. I w tym tkwi jej siła. Pozorna niedoskonałość druku wynikająca z użycia technologii Riso jest jej niezwykle atutem. Nie jest też to zwykły podręcznik na każdej stronie widać pasję z jaką Chojecki podchodzi do projektowania i jak jest ono wplecione w jego życie.

Podręcznik Chojeckiego to kompendium wiedzy na temat alternatywnych form publikacji, wyjaśnia czym jest zin w kontekście historycznym, formalnym, ideologicznym i intencjonalnym. Pozycjonuje publikację w kontekście innych wydawnictw związanych z poruszaną w publikacji tematyką.

Chojecki w autoreferacie podkreśla szczególną rolę procesu, który dopełnia znaczenie pojęcia formy i treści w odniesieniu do realizacji artystyczno-projektowych.

Wielokrotnie przeglądając publikację Chojeckiego miałem wrażenie jakbym oglądał pierwsze wydanie biblii Gutenberga. W pewnym uproszczeniu publikacja Chojeckiego jest swojego rodzaju biblią dla wyznawców ZINA.

Konkluzja

Z perspektywy recenzenta oceniającego pracę będącą podstawą przewodu habilitacyjnego, muszę zauważyć, że mamy do czynienia z artystą niezwykle świadomym kontekstu, któremu przyporządkowuje medium plastyczne. Chciałbym też podkreślić, że mamy do czynienia z niezwykle konsekwentną postawą opartą na niezwyklej świadomości zachodzących procesów w obszarze projektowania publikacji ze szczególnym uwzględnieniem zinów. Chojecki przygotowując podręcznik bardzo dobrze wyczuł potrzeby osób chcących realizować swoje pasje poprzez wydawanie zinów. Świadczy to o dużej dojrzałości i świadomości związanej z uwzględnieniem w procesie projektowym potrzeb użytkownika.

W moim przekonaniu ustawowe kryterium wniesienia znacznego wkładu w rozwój dyscypliny poprzez realizację oryginalnego osiągnięcia artystycznego został w pełni spełniony.

Przedstawiony do oceny dorobek nie budzi żadnych wątpliwości, utwierdza mnie w przekonaniu, że prawdziwa pasja podparta wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi połączona z determinacją i konsekwencją daje zawsze znakomite rezultaty czego najlepszym przykładem jest dorobek artystyczno-projektowy, dydaktyczny i organizacyjny dr. Michała Chojeckiego.

Mając na uwadze pozytywną ocenę dzieła wskazanego jako podstawa postępowania pozytywnie opiniuję przedstawiony dorobek i uznaję przedstawienie kandydatury dr. Michała Chojeckiego do tytułu doktora habilitowanego za uzasadnione i spełniające warunki wskazanych w art. 219 ust. 1 Ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce z 2018 z późn. zm.

Na koniec parafrazując słowa habilitanta

Make zines, not war!

dopowiem

Make art not war!

